

Nagy Zopán regényrészlete

Latens, no. II. – XXVII. rész

(A „Regény” mögött. Szimultánok szinopszis-lapjai,
mint esetlegesség-rétegződések.)

Gyoma – Gyoma állomás, V. fejezet.

A hóbortos trafikos, a félbolondnak tűnő Bak Jani szintén érdekes jelenség volt. A fiatal lányokat, fiúkat igen sajátos módon próbálta zavarba hozni. Amikor beléptünk a buszmegállóban működő trafikjába, ő saját fogyatékosságait, komplexusait helyezte előtérbe, hebegett-habogott, félrebeszél, oda nem illő dolgokat idézett, intim kérdéseket tett fel, ráadásul erősen dadogva, ahelyett, hogy egyszerűen kiszolgált volna... Visszatérő műsor volt nála a következő, amit kínosan, nagyon hosszadalmas dadogással prezentált: Ba-ba-baba-ba, ba-ba, baa-ak, baak, bak vaa-gyok, de, dede-de, dedekecs, dekecs, dede keecs, de kecs-kéét nem ba, nem baa, nem-baszok! – Majd hirtelen tenyerét összecsapta, mintha elszégyellné magát, arca elkomolyodott, és megkérdezte: mit pa, papa-pa, mit pa, mit parancsolunk?

Váratlanul (váratlanul?) Juhász Jácinta jutott eszembe. 12 voltam, ő 13. Az első „szerelem” lehetett. Betegen feküdt otthon, egyedül volt, meglátogattam, ám előtte, a húgom segítségével lánynak öltöztem, virágmintás ruhácskát öltöttem, rúzs, szempillafestés, hajcsatok, minden remekül passzolt, így mentem át hozzá. Gondoltam, majd meglepődik, de ő úgy ugrott a nyakamba, mintha mindennap így néznék ki... Az ágyára ültetett, közelebb húzódott, hosszú ideig csak ücsörögtünk, majd ő kezdeményezett. Kisállatok módjára nyalogattuk egymás karját és arcát, egyik tenyeremet a pizsamanadrágjába tette, közben a rúzsomat dicsérte!

Félhosszú ruhámat fölhúzta, majd átmenet nélkül: megérintette a péniszemet. Két ujjal szorította, időnként egyet-egyet húzott, rántott rajta; batikolt, ujjatlan fölsőjét hanyag mozdulattal dobta le, ajkamat kicsi, mag-kemény bimbóihoz hívta. Kezdetben tétován, majd körkörösen, hevesebben nyalogattam azokat, aztán (valahogyan) közösülni próbáltunk... *Sze-ret-kez-ni*, úgy, hogy a bugyiját sokáig nem akarta levenni – de azt éreztem, valamiképpen sikerülni fog! Oly keménnyé vált, s oly intenzív lett a súrlódás és a nyomkodás, hogy esélyét láttam a pamut átszakításának is... Aztán arra eszméltem, hogy meztelenül fekszünk egymás mellett, de mintha álomból, délutáni derengésből (bódulatból?) ébredtünk volna... *Jácinta, megjöttem! Van még lázad? Jácinta!* Az anyukája már kintről kiáltozott... Időben felöltöztem, Jácinta segített. *Anyu, ő Zsófi, az osztálytársam, kicsit kirúzsztam, de elkenődött, segítesz neki lemosni?* Így mutatott be. Az anyuka leápol. Nekem sietnem kellett... Szerintem nem történt meg az „esemény”... Hamarosan elköltöztek, sohasem tudtam meg...

(Egy szép ifjú véréből virág fakadt, akit az istenek féltékenységből megöltek... – Hinta, palinta... Na, naa! Ő lehetett Jácinta... Valahogy így szól a monda...)

A tüzesetekről is lehetne beszélni. A leégett ládagyár; a leégett kilósruha-bolt („sexy second hand”); a leégett fatelep (mindegyik biztosítási csalással kombinálva); a leégett műanyag Toi-Toi a szabadstrandon; a kazángyár leégett targoncatelepe; a lakótelepen felrobbant Csutak család: három emeletet röpítve el egyetlen gázpalackkal; a leégett sörsátrak a kolbászfesztiválon; a leégett Birkacsárda; a leégett látványpékség; a vasúti hídon megtalált, leégett kis piros vonat, a vicinális, amit Bundzsi, az öreg rocker lopott el, de sokáig nem jutott vele; a leégett ejtőernyős: bemutatkozó közben, majálison, az egyik május 1-én: a villanyvezetékre rásülve; a leégett bútorbolt a Fő utcán, éjjel: a benne égő, kirakatban elalvó betörővel, aki egy franciaágyon álmodta tovább (immár elhamvadó) történetét...

A Markos testvérek, a mindenre elszánt ikerfiúk is eszembe jutnak. Erdőkerülők, vadorzók, kalandorok, akrobaták, nagy verekedők, a természet kitűnő ismerői voltak ők. Eleinte megélhetésből ejtettek apróvadakat, főleg a folyó partján és a sejtelmes-dús ártér ősfái, kortalan lényei között állítottak csapdákat: a híres-félelmetes „kubikosba” éjszakánként jártak... De később már megszokásból és élvezetből is gyilkoltak... Időnként elkísérhettem őket, valamiért megbíztak bennem. Érdekelt az a nyersesség, pontosság, kreativitás és szenvedélyes (mégis szenttelen) kegyetlenség, ami munkálkodott bennük – és csodáltam, ahogy együttműködtek! Egymás folytatásai, többszöröseik voltak, testrészekben és elmében egyaránt, és nem ismertek akadályt... Szinte egyetlen szót sem váltottak egymással, elég volt egy-egy szemvillanás – és máris cselekedtek. Olybá tűnt, mintha némafilmes koreográfiákba nyerhettem volna betekintést, ezért, főleg tiszteletből, én is osztoztam velük a szótlanságban...

Egy téli, napfényes délelőttön testnevelésóráról, futás közben szöktünk el... A termálfürdő mögötti, vastagon befagyott Dögi-hez mentünk (Dög-Körös, az egyik holtág beceneve volt). Ahová a benti fürdő forró szennyvizét engedték, ott, a kétszer két méteres olvadásban, a langymelegben: hatalmas amurok és busák heverésztek, hasukat a nap felé fordítva élvezték helyzetüket... Markos Menyus szemvillanás alatt termelt a vízben, és másodpercek alatt 3-4 nagyhalat is a partra dobott. Mozdulatait alig tudtam szemmel követni: két kézzel a 6-8 kilós állat kopolyúja alá nyúlt, testével hirtelen kilengést, hajlékony nádmozgást végezve röpítette ki a halakat, miközben testvére (Kolos) két gyors botütést mért a döbbsen eszmélő áldozat fejére, melynek vergődni sem volt ideje, és azonnal egy fekete zsákba tuszkolta azt... Valahogyan én is a vízbe csúsztam, egy-egy példánynál segíteni akartam. Új érzés volt a sikamlós, félkábult, öntudatlannak tűnő, a melegség hipnózisában lebegő nagydarab növényevők megérintése, drasztikus kiszakítása... Az egyik mozdulatnál rossz helyre léptem és beszakadtam, jég alá kerültem, de a fiúk rögtön, rutinosan kirántottak. Egy órán belül náluk voltunk, levetkőztet-

tek, cipőimet az olajkályhán szárítottuk, lópokrócba csavartak... Aztán hátsó műhelyükben bemutatták a madártetem-gyűjteményüket, és más preparátumok is előkerültek.

A csontokon kívül különböző elemeket, szerves anyagokat is vegyítettek egymással. Különleges objektumok: tollas kalitkák nyers húsból gyúrt embermakettekkel, morbid, de izgalmas lénykreációk, például szőrös halak pocokfejjel és rókalábbal, pikkelyes nyest két lábon, patákon állva, gyökérből faragott kislányarc-cal, vagy táncoló pocokok többféle pózban, félig megnyúzva, félig nagyestélyiben, arrébb fürdőruhában, szemek helyén kavicsok, bogárdarabok... Tehát többféle maradványból illesztett, eszkábált, de többnyire gondosan megszerkesztett műalkotások voltak ezek, több kiállításra is elegendő anyag, napi rémálmocskák, egy egyedi szörnyecskepanoptikum... Olvadó műanyag és égett gumi szagára riadtunk... Cipőim viasz-szerű, elszenesedett kuppaccá változtak, kölcsön tornacipőkben kellett hazamennem, amiket rongyokkal bugyoláltam be... A büntetésre már nem emlékszem, a tüdőgyulladás is enyhének bizonyult...

A testvérek egyszer a betegágyon is meglátogattak, úgy tűnik, hogy a magányos különc érdekelte őket, különben senkivel sem foglalkoztak, a lányokkal sem, egyáltalán... Kutyát trenírozni, „csibészettetni” is ők tanígtattak, később a gát tövében együtt rendeztünk bemutatókat, amire több osztálynyi tanuló is eljött... Egy alkalommal három nagyobb cigány fiútól védtek meg, kis híján késelés lett az ügyből. Lefogtak, hasba rugdostak, szurkáltak, mert egy újabb alattomos szemétkedésüket, parancsukat nyilvánosan megtagadtam – és mert az asztalitenisz-bajnokságon mindegyik ellen győztem... Az öltözőben, a vasszekrények mögött rúgtak, vertek, a nyakamhoz kést nyomtak, és éppen ujjaimat akarták eltörni, amikor megjelentek az ikrek. Néhány néma mozdulat volt az egész, a kézből kiütött kés nyaki ütőeremről pattant le – és mire megrázkódtam, a három nagy cigánygyerek betört orral, vérző szájjal, szűkülve-jajgatva hevert a padlón...

A bukott srácok, felemelt ököllel, általában a gyengébb fiúk előtt ugrálva, gyakran szajkózták ezt a kis „tájjellegű” versikét: „adokszkapol, kapoloszbukol, he?”, szelídített előadásmódban: adok, osz(t) kapol, kapol, osz(t) bukol, he?

A fiúkat egy éjjeli fácánózásra is elkísértem. Egyikőjük zseblámpával a fa tetejére világított. Parittyá, ólomgolyó, fácánkakas puffanása a zúzmarás aljnövényzeten, nyaktekerés, zsák... Másnap a befagyott folyóhoz mentünk. A vékony havon hieroglifminták, finom jelek, vonások, maszatok, ékezetek: kisállatok nyomai minden irányból... Aztán borzasztóan éles hang. Ékte-len, ismeretlen, csontokba hatoló... Egy hurokban vadnyúl „sírt”. Miközben menekült volna, önmagát fojtotta a vékony dróttal... Túlvilági sikítása, vonyítása, halálsikolya feledhetetlen. Elmémbe örökre beégett...

A Markos-ikrekről aztán évekig nem hallottam. Szüleik meghaltak, ők ismeretlen városba költöztek, ennyi volt az információ. Ám később az a hír járta, hogy nagyjából huszonéves koruk közepén mindketten a szegedi Csillagbörtönbe kerültek. A vád efféle volt: előre megfontolt szándékkal, különös kegyetlenséggel elkövetett, többszörös emberölés...

A számháborúkat mindig is furcsának tartottam, és nem is kedveltem igazán, mindaddig, mígnem egyik álmomban rájöttem, hogy a számháborúban én magam vagyok a Szám, mégpedig a homlokom belső felére tetovált titkos „kvintesszencia”, melyet lehetetlen leolvasni, ám folyamatos pulzálása energiákat ad, éltet, és további belső tudásokkal, ötletekkel, kreatív játékos-sággal ajándékoz meg...

A Körös-part ártereinek ősfái és növényi démonai között sokat rejtőzködtem. Ott további életem néhány jelenete is elém vetült, előhívhatatlan fotográfiák lebegtek elmémben. Jelenések, előremutató kódok rezonáltak...

A képzelet „mindenható”! – Már akkor is ezt vallottam...

A különféle emlékeket más-más módokon is feltárhattam volna, például egy kronológiai zsinogre fűzve, lépésről lépésre visszafelé haladva, hogy majd a végéhez (a kezdetekhez) érve: a köldökzsinórból font hurokba (ismét) bebújtassam fejemet... Igen, talán megtehettem volna, ha lennének sértetlenül „konkrét” emlékeim, de azok (ha voltak is): a gyermek- és kamaszkor sok más évével együtt az elfojtásokból született mocsárrétegekbe vesztek, „közeli” hasonlattal élve: akár a nutriaember és annak rövid története... Így ezúttal inkább impressziókat vagy egyféle igaz-fiktív reminiscenciákat működtettem, mégpedig (nagyjából): 30-33 év távlatából...

